

ANLÄGGNING AV SKYDDSZON

Villkor för erhållande av miljöersättning för anläggning av skyddszon år 2015

1. Allmänna villkor för erhållande av miljöersättning för anläggning av skyddszon

För att erhålla ersättning för anläggning av skyddszon ska stödmottagaren ingå ett **åtagande** vilket innebär att stödmottagaren förbinder sig att utföra de insatser som ingår i åtagandet.

Stödmottagaren ska också iaktta **den basnivå som** fastställts för åtgärden. Därutöver utgör **tvärvillkoren** och **krav på bevarande av jordbruksmarken** ytterligare en egen separat villkorsnivå som ska iaktas för erhållande av miljöersättning. För dessa betalas ingen miljöersättning, men iakttagandet av dem är ett krav för erhållande av miljöersättning.

1.1 Åtagande

Miljöersättning för anläggning av skyddszon kan beviljas på basis av ett åtagande som innebär att stödmottagaren förbinder sig att anlägga och sköta en skyddszon på det sätt som beskrivs i punkt 2.

Ett åtagande ingås för **fem** år. Efter den femåriga åtagandeperioden kan åtagandet förlängas med ett år i taget.

Åtagandeperioden för ett åtagande som ingås år 2015 börjar 1.5.2015 och slutar 30.4.2020.

Ett åtagande kan ingås av en jordbrukare som avses i punkt 1.2.

Ett åtagande måste omfatta minst 0,25 hektar. Av den areal på vilken en skyddszon har anlagts ska bildas ett eget basskifte.

Ett åtagande förfaller om minimiarealen inte längre uppfylls vilket kan leda till återkrav av den ersättning som redan har utbetalts till stödmottagaren under åtagandeperioden.

I ett åtagande om anläggning av skyddszon kan inte ingå sådan areal som ingår i ett åtagande

om balanserad användning av näringsämnen, i ett åtagande om ängsvall eller i ett åtagande om ekologisk produktion.

Ansökan om åtagande ska göras **senast 12.5.2015** på landskapsregeringens **blankett Å10** i enlighet med landskapsregeringens föreskrifter.

Landskapsregeringen kan låta bli att godkänna en ansökan om åtagande om sökanden mitt under åtagandeperioden har frånträtt ett motsvarande åtagande och det inte har gått två år sedan åtagandet upphörde att gälla.

Revidering av åtagandet vid ändring av lagstiftning

Under åtagandeperioden kan åtagandet anpassas för att beakta ändringar i lagstiftningen som gäller villkoren för den berörda ersättningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013, artikel 48). Om stödmottagaren inte godkänner anpassningen, förfaller åtagandet utan att den ersättning som redan har betalats ut återkrävs.

1.2 Jordbrukare

Aktiv jordbrukare

Miljöersättning kan beviljas till en aktiv jordbrukare som avses i förordning (EU) nr 1307/2013 artikel 9.2 - 9.5.

Med jordbrukare avses en fysisk eller juridisk person eller en grupp av fysiska eller juridiska personer som bedriver jordbruksverksamhet.

Som aktiv jordbrukare betraktas alltid en jordbrukare som det kalenderår som föregår ansökningsåret har beviljats sammanlagt högst 5 000 euro i direktstöd, oavsett vilken annan verksamhet jordbrukaren bedriver. Som aktiv jordbrukare betraktas inte sådana fysiska eller juridiska personer eller grupper av fysiska eller juridiska personer som driver flygplatser, tillhandahåller järnvägstjänster eller driver

vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport- och rekreationsanläggningar och som dessutom har fått över 5 000 euro i direktstöd det kalenderår som föregår ansökningsåret.

Med en gårdsbruksenhet avses en sådan produktionsenhet som en jordbrukare leder och som används för bedrivande av jordbruk och som bildas av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller av en eller flera produktionsbyggnader jämte mark. En gårdsbruksenhet ska dessutom vara funktionellt och ekonomiskt självständig samt förvaltas som en helhet på grund av ägande eller arrende.

Jordbrukarens ålder

Den fysiska person som är sökande eller hans eller hennes make ska vara minst 18 år den 31 december året innan åtagandet påbörjas. Med make avses sökandens make eller maka eller en person som lever med sökanden under äktenskapsliknande förhållanden som avses i 7 § 3 mom. inkomstskattelagen.

Bedrivs jordbruk och trädgårdsodling av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, förutsätts för beviljande av ersättning att minst en jordbrukare, en medlem i sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet.

Ålderskravet gäller inte ett offentligt samfund, en förening, en stiftelse, en fängelselägenhet eller en skollägenhet.

1.3 Gårdsbruksenhetens minimiareal

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i sin besittning minst 3 hektar åkermark. Icke odlad areal beaktas inte.

Med åkermark avses åker, areal med permanenta grödor (t.ex. äpple och jordgubbar) och sådan permanent gräsmark som har markanvändningsslaget åker.

När minimiarealen beräknas beaktas endast de jordbruksskiften som är minst 0,01 hektar.

1.4 Bevarande av handlingar

Handlingar, anteckningar och intyg som ingår i villkoren för erhållande av ersättning och som inte sänds till Ålands landskapsregering ska bevaras i minst fyra år efter det att åtagandeperioden upphörde.

1.5 Tvärvillkor

Beviljandet av miljöersättning förutsätter att stödmottagaren iakttar tvärvillkoren.

Tvärvillkoren indelas i föreskrivna verksamhetskrav och krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. De föreskrivna verksamhetskraven består av EU:s rättsakter och nationell lagstiftning. Stödmottagaren åtar sig att följa gällande författningar och rättsakter.

1.6 Användning av jordbruksmark

Jordbruksmarken ska hållas öppen. Den areal som omfattas av ett åtagande om anläggning av skyddszon får inte användas för andra ändamål under åtagandeperioden.

1.7 Basnivå

Basnivån är ett krav för erhållande av miljöersättning för anläggning av skyddszon. Basnivån ingår i tvärvillkoren men brister i basnivån kan förutom påföljder som kommer via brister i tvärvillkoren föranleda ytterligare påföljder för miljöersättningen som beviljas för anläggning av skyddszon.

Som krav som gäller åtgärdens basnivå ska iakttas vad som stadgas i 6 § 8 mom. fjärde och femte mening i Ålands landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket och i 4 och 11 §§ i statsrådets förordning om krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden enligt tvärvillkoren (FFS 4/2015).

På jordbruksmark längs med vattendrag och utfallsdiken ska det lämnas en minst en meter bred obearbetad dikesren där varken gödselmedel eller växtskyddsmedel får spridas (FFS 4/2015 11§).

Ytgodsling med stallgödsel och organiska gödsel-fabrikat är alltid förbjuden om markens genomsnittliga lutning är över 10 %. Kring brunnar som används för hushållsvatten och kring källor ska det, beroende på höjdförhållandena i terrängen, brunnens konstruktion och jordarten, lämnas en skyddszon på minst 30–100 meter som inte gödslas med stallgödsel eller organiska gödsel-fabrikat.

2. Villkor i åtagandet om anläggning av skyddszon

Stödmottagaren ska åta sig att anlägga och därefter under hela åtagandeperioden sköta en skyddszon.

Skyddszonen ska anläggas på åkermark. Åkermarken som skyddszonen anläggs på ska finnas inom ett tillrinningsområde som landskapsregeringen i en översiktsplan har definierat som särskilt känsligt.

Skyddszonen ska vara minst 3 meter men högst 25 meter bred. I motiverade fall kan skyddszonen vara bredare än 25 meter. Landskapsregeringen fastställer bredden på varje enskild skyddszon. Landskapsregeringen ska härvid beakta åtminstone åkerns lutning, närheten till vattenområdet och arrondering.

Vid anläggning och skötsel ska hänsyn tas till den biologiska mångfalden.

När en skyddszon anläggs får högst 60 kg kväve per hektar tillföras på mullfattiga och mullhaltiga jordar, på mullrika jordar och på mycket mullrika jordar och högst 50 kg kväve per hektar tillföras på organogena jordar. Vid anläggning får fosfor tillföras högst 20 kg per hektar i bördighetsklassen dålig, högst 16 kg per hektar i bördighetsklassen rätt dålig, högst 12 kg per hektar i bördighetsklassen försvarlig och högst 7 kg per hektar i bördighetsklassen tillfredsställande. I bördighetsklasserna god, hög och betänkligt hög får ingen fosfor tillföras. Används stallgödsel vid gödningen ska tabellvärden i bilaga 1 användas om ingen stallgödselanalys finns att tillgå.

Skyddszonen ska under hela åtagandeperioden vara bevuxen med vallgräs. Om det inte redan växer vallgräs på området ska området sås med

flerårigt gräsfrö i början av åtagandeperioden. Växtbeståndet på en skyddszon får anläggas i skyddssäd redan under den föregående växtperioden. Växtbeståndet får anläggas genom användning av färdiga utsädesblandningar av vall- och gräsväxter med högst 20 procent klöver.

Växtligheten ska slås en gång per år. Slåttern får inte utföras före den 15 juli såvida det inte är fråga om bekämpning av ogräs, växtsjukdomar eller skadegörare eller om att förhindra spridning av dem. Växtligheten ska slås senast den 30 september och det slagna gräset ska föras bort. Gräset får utnyttjas i lantbruksproduktionen. Skyddszonen får användas som bete för husdjur förutsatt att detta inte är till skada för miljön.

Efter anläggandet får området som skyddszonen anlagts på inte bearbetas, gödslas eller behandlas med kemiska bekämpningsmedel. Flyghavre eller mjölkdistel, gråbo, åkertistel och andra motsvarande svåra ogräs som sprider sig med vinden får i skyddszonen bekämpas kemiskt i enlighet med begränsningarna av användningen av växtskyddsmedlet eller mekaniskt.

Skadas växtligheten i skyddszonen eller förstörs under vintern, till följd av bekämpning av flyghavre eller av någon annan motsvarande orsak, ska den skadade arealen besås med ny vallväxtlighet så snart förhållandena medger det.

Uppgifter om åtgärder vid anläggande och skötsel av skyddszonen, om förstörd växtlighet, om bekämpning av flyghavre eller andra ogräs och om anläggande av nytt växtbestånd ska dokumenteras.

3. Särskilda bestämmelser om miljöersättning för anläggning av skyddszon

3.1 Omvandling och justering av åtaganden

Ett åtagande om anläggning av skyddszon kan inte omvandlas till ett annat åtagande under åtagandeperioden.

3.2 Ökning och minskning av åtagandets areal

Den areal som omfattas av ett åtagande om anläggning av skyddszon kan inte öka eller minska under åtagandeperioden.

3.3 Överföring av mark som omfattas av ett åtagande

Överförs mark som berörs av ett åtagande om anläggning av skyddszoner under åtagandeperioden helt eller delvis till en annan person får åtagandet eller den del av åtagandet som berör den överförda marken övertas av denna andra person för återstoden av åtagandeperioden eller kan upphöra ett gälla utan att återbetalning för den period under vilken åtagandet gällde.

Stödmottagaren ska ansöka om överföring av ett åtagande eller en del av den inom 15 arbetsdagar från det att ägande- eller besittningsrätten av den areal eller de djur som dessa gäller har överförts.

3.4 Åtaganden som upphör att gälla

Ett åtagande om anläggning av skyddszon förfaller om arealen som omfattas av åtagandet inte längre uppfyller villkoren för den minimiareal som krävs.

Förfaller åtagandet på grund av att minimiarealen inte längre uppfylls till följd av att mark har överförts till en annan person återkrävs inte ersättning som utbetalts tidigare under åtagandeperioden.

Uppfylls minimiarealen inte på grund av att ett skifte som ingår i åtagandet efter det första åtagandeåret uppges som icke odlat eller konstateras skiftet vid en kontroll vara icke odlat eller tas areal ur åtagandet eller tas ur jordbruksanvändning återkrävs ersättning som betalats för arealen tidigare under åtagandeperioden.

En stödmottagare kan frånträda ett åtagande under pågående åtagandeperiod. Frånträds åtagandet av orsaker som kan godkännas som force majeure återkrävs inte ersättning som utbetalts tidigare under åtagandeperioden.

Landskapsregeringen kan meddela att stödmottagarens åtagande upphör att gälla om

stödmottagaren har hemlighållit någon omständighet av väsentlig betydelse med avseende på åtagandet eller lämnat en väsentligen oriktig uppgift om en sådan omständighet, eller om stödmottagaren eller gårdsbruksenhetens senare ägare, till vilken åtagandet har överförts, i väsentlig grad bryter mot åtagandet. Meddelar landskapsregeringen att stödmottagarens åtagande upphör att gälla återkrävs den ersättning som har utbetalts till stödmottagaren under åtagandeperioden.

4. Ersättningsbelopp och utbetalning av ersättning

Ersättningsbelopp

Till en stödmottagare som uppfyller stöd villkoren betalas i miljöersättning för anläggning av skyddszon **404 euro per hektar och år**.

Ersättningen beviljas för den areal som omfattas av stödmottagarens åtagande.

Årlig ansökan om utbetalning

För att ersättningen ska betalas måste stödmottagaren lämna in en årlig ansökan om utbetalning antingen i den elektroniska Viputjänsten eller på blanketter som landskapsregeringen årligen anvisar.

Ett åtagande som en stödmottagare har ingått förblir i kraft även om stödmottagaren inte ansöker om en årlig utbetalning av den miljöersättning som åtagandet berättigar till om den årliga ansökan inte har lämnats in av orsaker som avses som force majeure.

Beloppet av miljöersättning som betalas till stödmottagaren ska per åtagandeår vara minst 100 euro för att ersättningen ska kunna betalas ut.

Har ansökan inte fyllts i omsorgsfullt och alla nödvändiga uppgifter lämnats kan ansökan avslås.

Om ansökan har lämnats in efter den föreskrivna sista ansökningsdagen minskas utbetalningen med 1 % per varje arbetsdag som ansökan var försenad (må-fre, utom helgdagar). Ansökan avslås om den är mer än 25 dygn försenad (alla kalenderdagar

medräknade). Bestämmelser om avslag och försening ingår i förordningarna (EU) nr 1306/2013 och (EU) nr 640/2014.

5. Stödmottagarens anmälningsskyldighet

Sökanden ska ge landskapsregeringen tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättning.

En stödmottagare är skyldig att meddela sådana förändringar som kan påverka ersättningsbeloppet eller kan medföra att ersättning återkrävs, eller att utbetalningarna avbryts eller inställs. Meddelandet ska ges skriftligen till landskapsregeringen senast 10 arbetsdagar efter det att stödmottagaren har fått kännedom om de förändrade förhållanden.

Överlämnande av uppgifter

För att göra det möjligt att följa upp och utvärdera Landsbygdsutvecklingsprogrammet förbinder sig en stödmottagare som genomför åtgärder inom programmet att på begäran lämna uppgifter om verkningarna av den åtgärd som ersätts.

Bestämmelser om stödmottagarens skyldighet att tillhandahålla stödmyndigheterna de uppgifter som krävs för uppföljning och utvärdering miljöersättningen finns i artikel 71 i landsbygdsförordningen (EU 1305/2013).

6. Förvägran av ersättning

En ansökan om åtagande behöver inte godkännas och ersättning behöver inte beviljas, om förhållanden eller åtgärder, i syfte att få ersättning, har getts en sådan form som inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte ((EU) 1396/2013 artikel 60).

7. Tillsyn och påföljder

Landskapsregeringen har rätt att genomföra inspektioner för prövning av en ansökan om stöd och vid tillsyn. Inspektion hos en sökande kan ske för att utreda förutsättningarna för att bevilja stöd.

En sökande eller en stödmottagare är vid inspektion skyldig att bistå landskapets

tjänsteman samt att utan rätt till ersättning på tjänstemannens begäran framlägga för tillsynen behövlig bokföring och andra behövliga handlingar. Med handlingar avses också uppgifter som har framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på annat sätt. I den omfattning som tillsynen förutsätter det så kan en inspektion avse husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager samt försäljnings- och marknadsföringsutrymmen.

En inspektion kan i den omfattning som en prövning av ansökan eller tillsyn kräver det omfatta byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är betydelsefulla med hänsyn till berörd åtgärd. En inspektion får dock inte utföras i lokaler och utrymmen som till skydd för privatlivet omfattas av hemfrid.

Bestämmelserna om inspektion för de ändamål som avses ovan avser även inspektörer

- 1) som för ändamålet är utsedda av en av den Europeiska unionens institutioner,
- 2) från attesterande organ som avses i Europeiska unionens bestämmelser om stöd för landsbygds-utveckling samt
- 3) från oavhängiga revisionssamfund som befullmäktigats av utbetalningsstället att utföra internrevision, i enlighet med gällande unionslagstiftning om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, avslutande av räkenskaper, säkerheter och användning av euron.

Med de begränsningar som enligt ovan gäller för hemfrid kan landskapsregeringen i landskapsförordning besluta närmare om tillsyn av stödvillkor i den omfattning som förutsätts i den Europeiska unionens förordningar om finansiering av landsbygdsnärings.

Ersättningen minskas eller ersättningen betalas inte ut, om detta krävs i Europeiska unionens lagstiftning eller om stödmottagaren inte har iakttagit de ersättningsvillkor som grundar sig på förbindelsen. Det belopp med vilket ersättningen minskas påverkas av hur allvarlig, omfattande och varaktig försummelsen av ersättningsvillkoren är.

Om överträdelsen av ersättningsvillkoret är allvarlig eller om stödmottagaren har lagt fram förfalskade bevis för att få ersättning eller inte lämnat de uppgifter som behövs, utesluts stödmottagaren från miljöersättningen för det aktuella året och året därpå.

8. Återkrav

En stödmottagare ska utan dröjsmål återbetala ett stöd eller en del av stödet som denne fått felaktigt till för stort belopp eller uppenbart utan grund.

Återkrav av miljöersättning kan utsträckas också till tidigare år. Återkrav med anledning av arealfel kan utsträckas till de fyra föregående åren. Påföljderna av brister i villkoren för miljöersättning kan fastställas retroaktivt ända till det år då åtagandet började.

Återkravet får verkställas i den ordning som gäller för indrivning av skatter i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköningsväg (FFS 367/1961). Återkrav kan även verkställas genom att vid utbetalning av senare beviljat stöd avdras ett belopp som skall återkrävas.

Landskapsregeringen kan bestämma att den som skall återbetala stödbelopp skall betala en årlig ränta på det återkrävda beloppet.

9. Stödets offentlighet

Uppgifterna om miljöersättningen är offentliga och ges av den behöriga myndigheten på begäran. EU kräver att medlemsstaten i ett sökverktyg publicerar uppgifter om stöd ur Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) som har betalats till stödtagarna, inbegripet privatpersoner.

10. Force majeure

I synnerhet följande situationer kan betraktas som force majeure eller ett överstigitligt hinder:

- a) stödmottagarens död,
- b) långvarig arbetsoförmåga hos stödmottagaren,

- c) en allvarlig naturkatastrof som i stor omfattning påverkar jordbruksföretaget,
- d) oavsiktlig förstörelse av byggnaderna för djur på jordbruksföretaget,
- e) en epizooti eller en växtsjukdom som drabbar hela eller en del av jordbrukarens djurbesättning respektive grödor, eller
- f) expropriation av hela eller en stor del av jordbruksföretaget, om denna inte kunde förutses den dag då ansökan lämnades in.

Stödmottagaren ska för landskapsregeringen visa upp tillräckliga skriftliga bevis på force majeure.

I fråga om miljöersättning, ersättningen minskas till den del ytterligare kostnader eller inkomstbortfall som ska ersättas via stödet inte har uppstått före force majeure eller den exceptionella omständigheten.

11. Lagrum som tillämpas

Villkoren baserar sig i huvudsak på följande lagrum som tillämpas när ärenden avgörs:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006,
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005,
- Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 807/2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om införande av övergångsbestämmelser,
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 352/78, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008,
 - Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 640/2014 av den 11 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet och villkor för avslag på eller indragning av betalningar samt administrativa sanktioner som gäller för direktstöd, landsbygdsutvecklingsstöd och tvärvillkor
 - Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 809/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet, landsbygdsutvecklingsåtgärder och tvärvillkor
- Landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti
 - Landskapslag (2016:29) om finansiering av landsbygdsnäringar
 - Landskapsförordning (2016:42) om ersättning för miljö- och klimatvänligt jordbruk, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar
 - Landskapsförordning (2016:44) om administration av miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och kompensationsersättning
 - Landskapsförordning (2016:43) om kontroller av ersättning för miljö- och klimatvänligt jordbruk, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar

Tabellvärden för näringsämnen i stallgödsel

SLAG AV GÖDSEL	
	Totalfosfor kg/m ³
Nötkreatur fast gödsel	1,0
Nötkreatur flytgödsel	0,5
Nötkreatur urin	0,1
Svin fastgödsel	2,8
Svin flytgödsel	0,8
Svin urin	0,2
Får och get fast gödsel	1,3
Häst fast gödsel	0,5
Höns fast gödsel	5,6
Broiler fast gödsel	3,6
Kalkon fast gödsel	4,4
Räv fast gödsel	12,7
Mink fast gödsel	12,1

SLAG AV GÖDSEL		
	Lösl. N kg/m ³	Tot. N kg/m ³
Nötkreatur fast gödsel	1,1	4,0
Nötkreatur flytgödsel	1,7	2,9
Nötkreatur urin	1,5	2,5
Svin fastgödsel	1,2	4,6
Svin flytgödsel	2,2	3,4
Svin urin	1,3	2,0
Får och get fastgödsel	1,0	4,9
Häst fast gödsel	0,4	2,6
Höns fast gödsel	4,2	9,4
Broiler fast gödsel	2,7	8,7
Kalkon fast gödsel	3,2	8,0
Räv fast gödsel	1,4	6,5
Mink fast gödsel	0,9	5,2